

Seminaro

„VIDURIO EUROPOS TAMSIOJI BITĖ (*APIS MELLIFERA MELLIFERA*) – VIETINĖ LIETUVOS BITĖ: SITUACIJA ŠIANDIEN“

anotacija

Vidurio Europos tamsiosios medų nešančios bitės (*Apis mellifera mellifera*) paplitimo arealas yra Europos teritorija nuo Alpių ir Pirėnų kalnų iki Uralo kalnų. Iki XIX a. vidurio šioje teritorijoje bitynuose buvo laikomos tik šio porūšio bitės. Šis bičių porūšis nuo seno gyveno ir Lietuvos teritorijoje. Medunešio sąlygos, dažnas lipčiaus medunešis, šaltos žiemos, nepastovūs pavasarai per ilgus metus suformavo žiemojimui atsparų, prisitaikiusį Lietuvos sąlygoms vietinių bičių ekotipą. Vėliau Vidurio Europos tamsiašias *A. m. mellifera* bites bitynuose išstūmė *A. m. carnica*, *A. m. caucasica*, *A. m. Hybrid var. Buckfast* ir kitų porūšių bitės bei jų hibridai. Europoje susirūpinta *A. m. mellifera* bitės išsaugojimu ar atkūrimu: bitininkų iniciatyva pradėtos kurti regioninės ir tarptautinės asociacijos, privatūs bitynai, skirti šios bitės išsaugojimui; kai kurios šalys steigė draustinius, rezervatus, kuriuose bitės apsaugą reglamentavo teisės aktai.

Lietuvoje taip pat bandyta išsaugoti vietinio ekotipo *A. m. mellifera* bites įkuriant valstybinį vietinių bičių draustinį, tačiau dėl įvairių priežasčių draustinis buvo panaikintas ir paskelbta, kad Lietuvoje vietinių bičių neliko. Nepaisant to, Lietuvos vietinės bitės *A. m. mellifera* buvo įtrauktos saugomų ūkinių gyvūnų nacionalinių genetinių išteklių sąrašą, nors informacijos apie Lietuvos vietinių bičių laikytojus ir jų turimą šių bičių šeimų skaičių nėra, taip pat nieko nežinoma apie galimas šios bitės natūraliai gamtoje gyvenančias šeimas.

Gamtos tyrimų centras 2017 m. pradėjo vykdyti LR ŽŪM finansuojamą projektą „Lietuvos vietinių bičių *Apis mellifera mellifera* genofondo išlikimo galimybių įvertinimas“, jo pradiniai rezultatai bus pateikti seminare.